

Azərbaycan öz resurslarına güvənir

İlham Əliyev Almaniyanın tanınmış böyük şirkətlərini
birgə tərəfdaşlığa, əməkdaşlığa çağırdı

"Son 20 ildə iqtisadiyyatımız üç dəfədən çox artıb. Düşünürəm ki, bu, dünya rekordu hesab oluna bilər. Eyni zamanda birbaşa xarici borcun azalması strategiyasına əsaslanaraq, biz xarici borcumuzu azaltmışıq və 2023-cü il yanvarın 1-nə olan məlumata görə, bu, ÜDM-in 10 faizindən aşağı olub. Faktiki olaraq, bu, mənim bir neçə il bundan əvvəl hökumətin qarşısında qoyduğum hədəf idi. İndi hədəfə nail olduğundan biz borclanma strategiyamıza yenidən başlayırıq".

Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev martın 13-də Almaniya işgüzar səfəri çərçivəsində Berlində bu ölkənin aparıcı şirkətlərinin rəhbərləri ilə görüşündə səsləndirib.

Almaniyada müxtəlif sektorları təmsil edən otuz şirkətin nümayəndələrinin, eləcə də Federativ hökumətin nümayəndələrinin, İqtisadiyyat və İqlim Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyinin iştirak etdiyi görüşdə İlham Əliyev həm Azərbaycanın iqtisadi inkişafı üzrə planlar haqqında strateji icmalı paylaşmış, həm də xüsusilə ikitərəfli əməkdaşlıq çərçivəsində alman şirkətləri üçün ölkəmizdə olan imkan və fürsətlər haqqında məlumat verib. Bu ölkənin enerji, logistika və infrastruktur, sənaye və kənd təsərrüfatı sektorları üzrə tanınmış şirkətlərin rəhbərləri isə Azərbaycanla əməkdaşlığa dair planları və layihələri barədə qısa məlumat verməklə yanaşı, müxtəlif təkliflərini də səsləndiriblər.

Azərbaycan öz resurslarına güvənir

İlham Əliyev Almaniyanın tanınmış böyük şirkətlərini birgə tərəfdaşlığa, əməkdaşlığa çağırırdı

Son 20 il Azərbaycanda əsasən enerji sektoru sayəsində sürətli iqtisadi artım illəri olub

Öncə Azərbaycanın müstəqillik illərində sürətli yüksəlişi barədə məlumat verən dövlət başçısı vurğulayıb ki, məhz ölkəmizin iqtisadi cəhətdən inkişafı öz resurslarına güvənmək imkanını yaradıb.

Hökumətin əsas hədəfi ilk növbədə ölkənin iqtisadi müstəqilliyinin formalaşdırılması olub və həyata keçirilən müstəqil siyasət, aparılan islahatlar, reallaşdırılan qlobal layihələr Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyini təmin edib. Son iyirmi il əsasən enerji sektoru sayəsində sürətli iqtisadi artım illəri olub. İndi isə hədəf iqtisadiyyatın daha çox şaxələndirilməsi üzərində işləməkdir. Çünki ÜDM-in tərkibinə gəldikdə, ÜDM-in əksər hissəsi qeyri-enerji sektorunun payına düşür, lakin ölkə hələ də əsasən neft və qazı ixrac edir.

"Biz artıq Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı və bir neçə başqa beynəlxalq maliyyə institutları ilə ilkin məsləhətləşmələrə başlamışıq. Lakin infrastruktur layihələri, yol tikintisi, dəmir yolu və sair üçün borc aldığımız əvvəlki illərdən fərqli olaraq, indi öz şirkətlərimizin və sənaye sektorumuzun imkanları artdığından, bizim artıq bunun üçün vəsaitə ehtiyacımız yoxdur", - deyən Prezident vurğulayıb ki, bu yaxınlarda qəbul edilmiş 2030-cu il strategiyasına əsasən ölkəmizin qarşısında duran strateji hədəflər üçün borc alınacaq və bu strategiyanın həyata keçirilməsi üçün toplanacaq minimal məbləğ 40-50 milyard dollar olacaq. Başqa sözlə, Azərbaycan texnoloji keçidlə əlaqəli məsələlərə bağlı borc almağa davam edəcək, eyni zamanda gələcək iqtisadi planları əsas etibarilə öz ehtiyatlarına əsaslanaraq quracaq.

Avropanın ehtiyacı səbəbindən Azərbaycan imkanlarını genişləndirməyi planlaşdırır

Ümumiyyətlə, həyata keçirdiyi tam müstəqil siyasətlə Azərbaycanı yeni inkişaf mərhələsinə çıxaran Prezident İlham Əliyevin qlobal təşəbbüsləri, enerji layihələri, əlbəttə ki, ölkəmizin beynəlxalq miqyasda nüfuzunu, siyasi çəkisini artırıb. Hazırda dünyanın geosiyasi və geoiktisadi gündəminin əsas mövzularından birini təşkil edən Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycanın əsas rol oynaması bunu təsdiq edir.

Bu gün Azərbaycan, həqiqətən də, Avropanın enerji təminatında açar rolunu

oynayan dövlətlərdən biri kimi qəbul olunur. Bu, ölkə sərhədlərindən kənar, özü də ən yüksək səviyyələrdə etiraf olunmaqdadır. Bu prosesi dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev mərasimdə diqqətə çatdırıb ki, artıq Avropanın bəzi ölkələri Azərbaycandan elektrik enerjisi və təbii qaz almağa başlayıb. Lakin Avropada yeni mənbələrdən təbii qaza olan tələbatın artması ilə əlaqədar hazırda Azərbaycan kəmərlər imkanlarını genişləndirməyi planlaşdırır. Xüsusilə 16 milyard kubmetr tutumu olan TANAP-ı 32 milyard kubmetrədək, 10 milyard kubmetr tutumu olan TAP-ı isə 20 milyard kubmetrədək genişləndirməyi nəzərdə tutur. Yəni bu əsasən Avropadan tələbatın artması ilə əlaqədardır.

Onu da vurğulayaraq ki, bu ehtiyac Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlayandan sonra yaranıb. İlham Əliyev də bildirib ki, məhz bu savaş başlayandan sonra qaz təchizatı və ya mövcud qaz təchizatının artırılması ilə bağlı Azərbaycana 10-dan çox Avropa ölkəsindən müraciət olunub. Hər zaman etibarlı tərəfdaş olan Azərbaycan da tərəfdaşlarının ehtiyaclarını qarşılamaq üçün hər şeyi edir.

Azərbaycanın ən perspektivli planları - Böyük qayıdış və "yaşıl enerji" ixracı...

Azərbaycanın sahib olduğu enerjinin ixracının daha da şaxələnməsi və həcmnin artması üçün nəqliyyat infrastrukturunu və dəniz ticarət limanının imkanlarının genişlənməsi əsas şərtlərdən biridir. Həmçinin Rusiya-Ukrayna müharibəsindən sonra Azərbaycanın enerji sektoruna tələbatın artması da əsas hədəfi hər iki sahədəki imkanların genişləndirilməsinə yönəldib.

Bunu təsdiqləyəcək təkə iki fakt yetərli ola bilər. Rusiya-Ukrayna müharibəsindən sonra, məsələn, Azərbaycanın ötən il tranzit yüklərində 75 faizdən çox artım olub və hətta yükaşıma imkanı 15 milyon ton olan dəniz ticarət limanında müəyyən tıxac yaranıb.

Prezident ümidvar olduğunu bildirib ki, Almaniya şirkətləri bu prosesdə Azərbaycanın tərəfdaşları olacaqlar: "Bir sözlə, biz çox ürəkdən çalışırıq və əlavə maliyyə vəsaitlərini ayırıraq ki, dəniz limanımızın və dəmir yolu infrastrukturunun imkanlarının artırılması baş tutsun. Əlbəttə ki, bütün bunlar icra olunmalıdır. Təbii ki, ümidvarıq Almaniya şirkətləri bu sahədə bizim tərəfdaşlarımız olacaqlar".

Prezident həmçinin Azərbaycanın əsas perspektiv planlarını da açıqlayaraq qeyd edib ki, bu təxminən 30 il ərzində işğal altında olmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun azad edilmiş torpaqlarında yenidənqurma

işləri və hər iki iqtisadi rayonun "yaşıl enerji" imkanlarından yararlanmaqdır.

Artıq, demək olar ki, ölkəmizdə "Böyük qayıdış" proqramına start verilib və ilk sınaq layihəsinə uyğun olaraq cəmi il-yarım ərzində 400-dən artıq məcburi köçkün öz doğma yerlərinə qayıdaraq məskunlaşıb. Bu dövlət planına uyğun olaraq yüz minlərlə keçmiş məcburi köçkün öz yurd-yuvalarına qayıtmalıdır: "Bir sözlə, bu böyük proqramdır və onun icrası böyük vəsaitlər tələb edəcək. Biz tamamilə yeni, müasir standartlar əsasında layihəni icra etməyi planlaşdırırıq".

İlham Əliyev həmçinin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrinin artıq "yaşıl enerji" zonası elan edildiyini də vurğulayaraq investitorların diqqətinə çatdırıb ki, orada yalnız bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadə ediləcək. Bu mənbələr nəinki həmin yerlərdə insanların və sənayenin tələbatını ödəyəcək, o cümlədən ölkənin qalan hissəsinə də xidmət edəcək. Ona görə də Azərbaycan hazırda bu prosesə xarici sərmayədarları cəlb etməkdədir. Eyni zamanda həmin enerji həcmələrini ixrac etmək məqsədilə lazımı ötürmə imkanları da yaradılır.

Azərbaycanın bərpaolunan enerji potensialı hələ bununla yekunlaşmır. Prezident bildirib ki Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ilə yanaşı, Naxçıvanı da "yaşıl enerji" zonasına çevirmək planları mövcuddur. Naxçıvanda su-elektrik stansiyasının tikintisi üçün böyük potensial mövcuddur. Bu yaxınlarda orada ekspertizanın da aparıldığını bildiren Prezident deyib ki, yaxın vaxtlarda 500 meqavatlıq günəş-elektrik enerjisi stansiyasının tikintisi ilə bağlı bəzi addımlar atıla bilər.

Prezident həmçinin ötən ilin dekabrında Buxarestdə ölkəmizdən Avropaya "yaşıl enerji"nin ötürülməsi üçün Qara dənizin dibi ilə kabelin çəkilməsi üçün Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan arasında imzalanan saziş barədə də məlumat verərək bildirdi ki, bu layihə "Cənub qaz dəhlizi"ndən fərqlənəcək. Çünki orada Cənub Qafqaz Boru Kəməri, TANAP və TAP var. Bu, Xəzər dənizində külək enerjisi stansiyalarından başlayan və Avropa istehlakçılarına xidmət edən vahid layihə olacaq. Qara dənizin dibi ilə ötürmənin birinci mərhələsində 4 qiqavatlıq güc nəzərdə tutulur.

İlham Əliyev əminliklə vurğulayıb ki, Azərbaycan mövcud resursları ilə, həqiqətən də, Avropa üçün vacib "yaşıl enerji" təchizatçısına çevriləcək. Azərbaycanda olan "yaşıl enerji" tezliklə bu gün təbii qaz qədər əhəmiyyətə malik olacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"